

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Rapport

Maatwerk voor brancheverenigingen

KNB

Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek

CBS Den Haag
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag
Postbus 24500
2490 HA Den Haag
+31 70 337 38 00
www.cbs.nl

projectnummer 300479-11
EBD/SDI
16 december 2015

kennisgeving De in dit rapport weergegeven opvattingen zijn die van de auteur(s) en komen niet noodzakelijk overeen met het beleid van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Spreiding over SBI terreinen	5
2.1	KNB-data	5
2.2	CBS-data	5
2.3	Koppeling data KNB-CBS	5
2.4	Resultaten	6
3.	Omzetdata van KNB-leden	7
3.1	Statistische data	7
3.2	Methode	7
3.3	Omzetontwikkeling KNB	8
3.4	Omzetniveau KNB	9
4.	Sociale variabelen KNB leden	10
4.1	Statistische data	10
4.2	Koppeling KNB - SSB	10
4.3	Methoden	11
4.4	Uitkomsten	11
5.	Milieu- en afvalvariabelen KNB leden	17
5.1	Statistische data	17
5.2	Koppeling KNB – e-MJV	17
5.3	Uitkomsten	18
6.	Energiegebruik KNB leden	21
6.1	Statistische data en methoden	21
6.2	Uitkomsten	21
	Afkortingen	23
	Begrippen	24

1. Inleiding

Centraal Bureau voor de Statistiek brengt op verzoek van de vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) statistische informatie in kaart over de leden van de KNB. De gegevens die CBS heeft gebruikt voor dit onderzoek waren al beschikbaar. Er heeft voor dit onderzoek geen aanvullende enquêtering plaatsgevonden.

CBS heeft van KNB een ledenlijst ontvangen met onder meer de KvK-nummers. Door deze informatie te koppelen aan de CBS-eenheden zijn kwartaalomzetten uit de omzetstatistieken verzameld en verwerkt tot uitkomsten. Verder zijn ook gegevens uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) verzameld en verwerkt tot publicabele gegevens.

In hoofdstuk 2 worden de resultaten besproken van de koppeling tussen de eenheden op de ledenlijst van de KNB (KvK-nummers) en de eenheden van CBS (bedrijfseenheden). Deze koppeling wordt gebruikt bij het verzamelen en verwerken van gegevens uit de omzetstatistieken (hoofdstuk 3), het Sociaal Statistisch Bestand (hoofdstuk 4), milieu- en afvalvariabelen (hoofdstuk 5) en het energiegebruik (hoofdstuk 6).

2. Spreiding over SBI terreinen

2.1 KNB-data

KNB heeft het ledenbestand verstrekt. Voor alle leden is een KvK-nummer beschikbaar gesteld.

2.2 CBS-data

Bij de productieprocessen vormt de statistische eenheid, de eenheid waarover de statistieken worden gemaakt, een cruciale rol. CBS noemt de statistische eenheid in dit geval de bedrijfseenheid (beid). In de regel bestaat de bedrijfseenheid uit één of meerdere juridische eenheden zoals een BV, NV, VOF of een zzp'er. Deze juridische eenheden worden binnen CBS ook wel CBS-personen genoemd. CBS-personen kunnen gekoppeld kunnen worden aan de KNB-eenheden met een KvK-nummer.

2.3 Koppeling data KNB-CBS

In het onderzoek zijn de KvK-nummers van de KNB-lijst gekoppeld aan CBS-personen in het Algemeen Bedrijven Register (ABR) van CBS. Het overgrote deel van de KvK-nummers kon 1-1 worden gekoppeld met 31 CBS-personen. Deze CBS-personen koppelen weer aan 21 bedrijfseenheden.

2.4 Resultaten

Bijna alle KNB-leden zijn in het ABR ingedeeld in de industrie. Tabel 1 geeft inzicht in welke SBI de CBS-persoon zit die is gekoppeld aan het KvK-nummer van het KNB-lid.

Tabel 1 aantal CBS-personen naar SBI

SBI	Omschrijving SBI	Aantal
2332	Vervaardiging van keramische producten voor de bouw (geen tegels en plavuizen)	23
2331	Vervaardiging van keramische tegels en plavuizen	2
2341	Vervaardiging van huishoudelijk en sieraardewerk	2
46738	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen	1
70102	Holdings (geen financiële)	1
2370	Natuursteenbewerking	1
68204	Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte)	1
Totaal		31

Een bedrijfseenheid kan uit meerdere CBS-personen uit verschillende SBI-terreinen bestaan en daardoor een andere SBI-typing hebben. In tabel 2 is daarom ook voor de bedrijfseenheden waar het KNB-lid via de CBS-persoon aan is gekoppeld, de SBI-typing weergegeven. Ook hier blijkt dat verreweg de meeste KNB-leden (23) in de SBI 23 zitten.

Tabel 2 aantal bedrijfseenheden naar SBI

SBI	SBI omschrijving	Aantal
2332	Vervaardiging van keramische producten voor de bouw (geen tegels en plavuizen)	17
2331	Vervaardiging van keramische tegels en plavuizen	2
4673	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen	1
4644	Groothandel in glas, porselein en aardewerk	1
Totaal		21

3. Omzetdata van KNB-leden

3.1 Statistische data

CBS publiceert omzetstatistieken op maand- en kwartaalbasis. De omzetgegevens voor dit onderzoek zijn uit de zogenoemde DRT-database gehaald. In deze database zijn voor tal van branches per bedrijfseenheid kwartaalomzetten opgenomen. De omzetten van de grootste bedrijfseenheden zijn verkregen door enquêtering. De omzetten van de overige bedrijfseenheden in de populatie zijn gebaseerd op dataleveranties uit de BTW-registratie van de Belastingdienst.

De kwartaalomzetgegevens zijn ongeveer twee maanden na afloop van het verslagkwartaal beschikbaar. Het zijn netto-omzetten, exclusief BTW (zie begrippenlijst).

3.2 Methode

Voor de KNB-leden is het omzetniveau en de omzetontwikkeling bepaald voor de totale sector en voor de baksteenfabrikanten specifiek.

Omzetontwikkeling

De omzetontwikkeling van de KNB-leden wordt gemeten door gebruik te maken van panels. Een bedrijfseenheid is lid van een panel als er een omzet beschikbaar is – response of imputatie - in beide bij de ontwikkeling betrokken kwartalen.

Bij de berekening van de omzetontwikkeling wordt gebruik gemaakt van een jaar-op-jaarmutatie (JOJ). In de gevallen waarbij het KNB-lid samen met andere CBS-personen deel uitmaakt van een bedrijfseenheid, wordt de omzet van de bedrijfseenheid over de CBS-personen verdeeld naar rato van het aantal werkzame personen (bron: ABR).

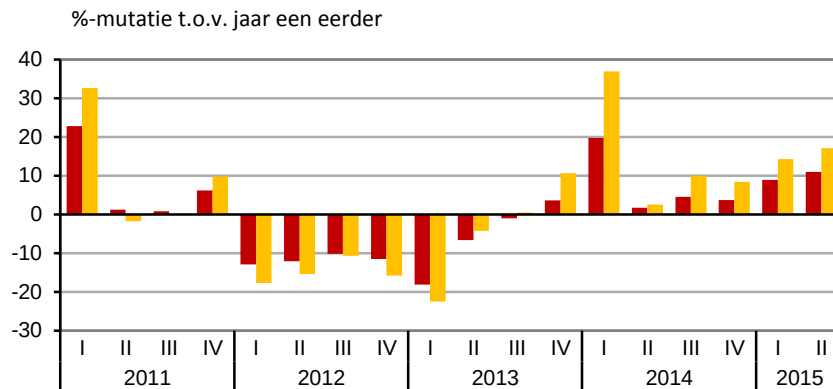
Omzetniveau

Het omzetniveau van de KNB als groep wordt per kwartaal of jaar vastgesteld door de omzet te sommeren over alle leden, ongeacht of deze wel of niet in een panel zit.

3.3 Omzetontwikkeling KNB

Figuur 1 geeft een beeld van de jaar-op-jaar omzetontwikkeling. Tabel 3 bevat de cijfers.

Figuur 1 omzetontwikkeling KNB

Bron: CBS

■ Sector ■ Baksteenindustrie

Tabel 3 jaar-op-jaar ontwikkeling KNB

Periode	Sector JOJ %	Baksteenindustrie JOJ %
20111	22,8	32,6
20112	1,2	-1,8
20113	0,8	-0,2
20114	6,2	9,8
20121	-12,9	-17,7
20122	-12,1	-15,4
20123	-10,2	-10,7
20124	-11,5	-15,8
20131	-18,1	-22,5
20132	-6,6	-4,2
20133	-1,0	0,5
20134	3,6	10,6
20141	19,7	36,9
20142	1,7	2,5
20143	4,5	10,0
20144	3,7	8,4
20151	8,9	14,3
20152	11,0	17,1

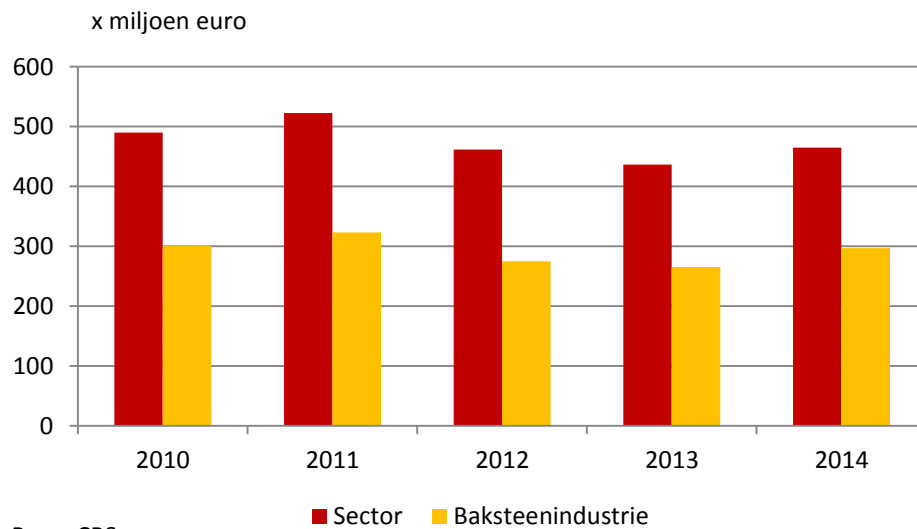
3.4 Omzetniveau KNB

De KNB-leden genereerden in 2014 een omzet van ruim 465 miljoen euro, zie tabel 4 en figuur 2.

Tabel 4 omzetniveau KNB

	Sector	Baksteenindustrie
2010	490	300
2011	522	323
2012	461	275
2013	436	265
2014	465	297

Figuur 2 omzetniveau KNB

Bron: CBS

4. Sociale variabelen KNB leden

4.1 Statistische data

Het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB) is een verzameling van verschillende registers. Per jaargang worden meer dan 50 registers gebruikt. Daarnaast is ook informatie opgenomen uit enkele enquêtes. Met gegevens uit het SSB worden over verschillende onderwerpen statistieken gemaakt en wordt sociaalwetenschappelijk onderzoek uitgevoerd. Voor de resultaten in dit hoofdstuk is gebruik gemaakt van polisbestanden (UWV) en de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De statistische data hebben betrekking op peilmoment 30 september 2014.

4.2 Koppeling KNB - SSB

De bedrijvenda van het CBS is ingedeeld naar bedrijfseenheden. Deze kunnen via het nummer van de kamer van koophandel gekoppeld worden met bestanden van buiten het CBS. Deze koppeling is lang niet altijd één op één.

Van het totaal aantal KNB-leden kan de ongeveer de helft één op één gekoppeld worden met het bedrijvenregister van CBS. Voor de overige leden geldt dat onder het betreffende bedrijfseenhedennummer van CBS meerdere KvK-nummers vallen.

In totaal zijn 2328 personen werkzaam bij de 21 bedrijfseenheden die konden worden gekoppeld aan de KNB-lijst. Voor 2199 personen geldt dat ze een sofinummer hebben én geregistreerd staan in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Voor 129 geldt dat ze wél een sofinummer hebben maar niet staan geregistreerd in de GBA.

Aantal gevonden banen	2014
Alle banen	2 328
Alleen banen van bedrijven die 1-op-1 koppelen	1 637

De resultaten in dit hoofdstuk zijn allemaal omgerekend naar percentages zodat de banen van alle bedrijven en de banen van bedrijven die 1-op-1 koppelen goed te vergelijken zijn. Verder zijn de resultaten in de tabellen voor zowel alle banen weergegeven als alleen voor de banen van bedrijven die 1-op-1 koppelen. De figuren zijn alleen gemaakt voor alle banen.

4.3 Methoden

De uitkomsten zijn het meest betrouwbaar als bij de koppeling aan bedrijfseenheden alle KvK-nummers in categorie 1 (CAT 1) vallen. De data van de bedrijfseenheden hebben dan enkel betrekking op het KNB-lid. Bij de meeste andere categorieën zijn de bedrijfseenheden opgebouwd uit meerdere CBS-personen, waarvan slechts een deel koppelt aan een KNB-lid. De uitkomsten worden dus min of meer vervuild door de CBS-personen binnen de bedrijfseenheid die niet koppelen aan een KvK-nummer.

Dit probleem is ondervangen door uitkomsten te berekenen voor twee groepen: alle bedrijfseenheden bij elkaar én de bedrijfseenheden in categorie 1. De uitkomsten van de twee groepen kunnen beschouwd worden als twee uitersten. Naarmate de uitkomsten dichter bij elkaar komen te liggen, neemt de betrouwbaarheid ervan toe.

4.4 Uitkomsten

De volgende indicatoren komen aan bod: dienstverband, arbeidsrelatie, maandloon, geslacht, leeftijd en herkomst.

Dienstverband

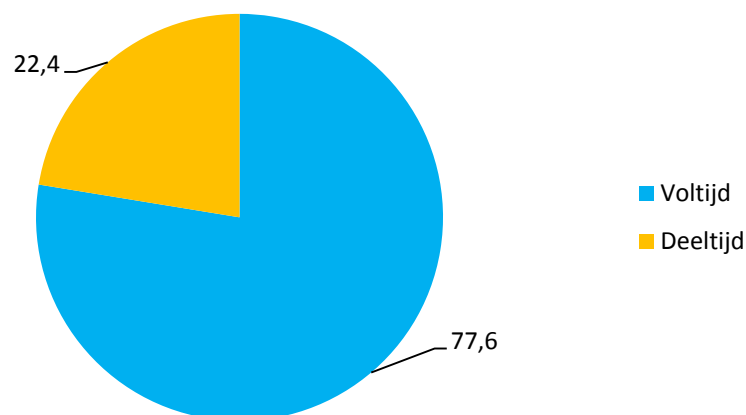
Bijna 78 procent van alle banen bij de KNB-leden betreft een voltijd baan.

Dienstverband van banen bij KNB-leden, 2014

	Alle banen	CAT 1
	%	
Voltijd	77,6	80,0
Deeltijd	22,4	20,0

Bron: CBS

Dienstverband van alle banen bij KNB-leden, 2014

Bron: CBS

Arbeidsrelatie

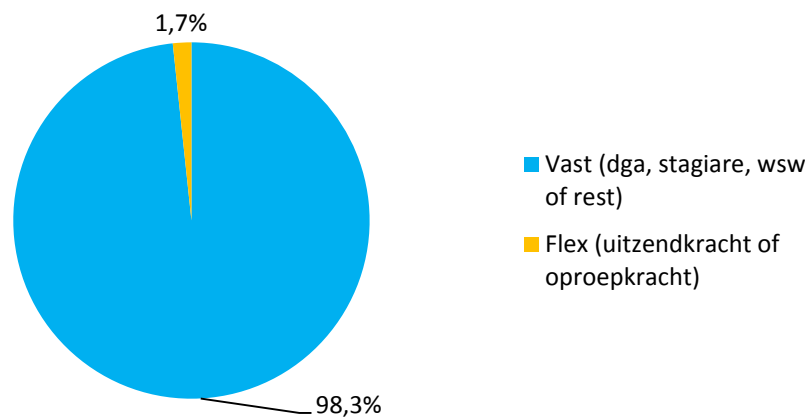
Bijna alle banen bij de KNB-leden kennen een vaste arbeidsrelatie. Slechts 1,7 procent heeft een flexibele arbeidsrelatie. Voorbeelden hiervan zijn uitzend- en oproepkrachten.

Arbeidsrelatie van banen bij KNB-leden, 2014

	Alle banen	CAT 1
	%	
Vast (dga, stagiaire, wsw of rest)	98,3	99,1
Flex (uitzendkracht of oproepkracht)	1,7	0,9
Totaal	100	100

Bron: CBS

Arbeidsrelatie van alle banen bij KNB-leden, 2014

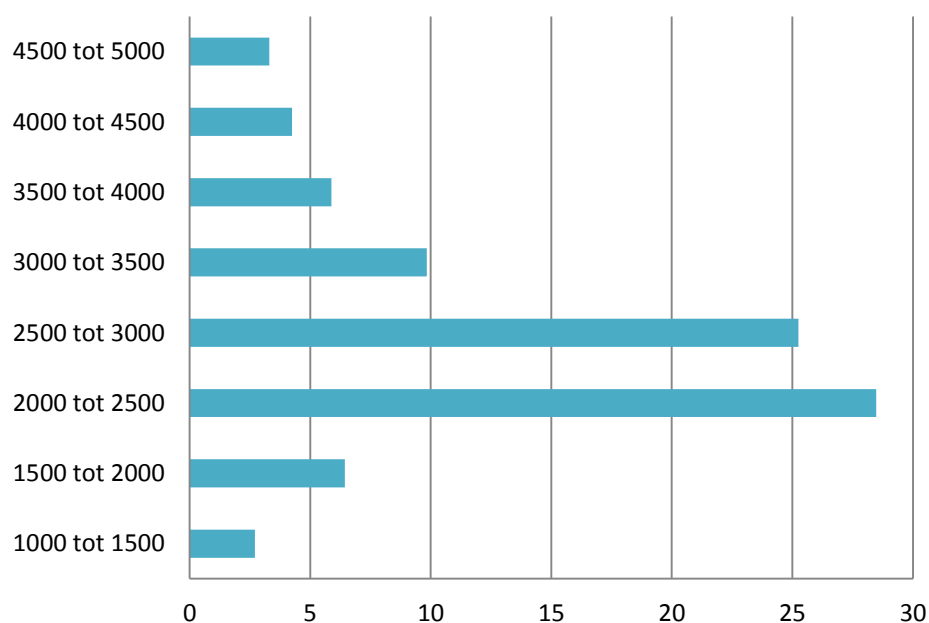
Bron: CBS

Bruto maandloon

Ruim 50 procent van de banen valt in de klassen van 2 tot 2,5 duizend en 2,5 tot 3 duizend euro. Bij ongeveer 7 procent van de gevallen is sprake van een maandloon boven de 5 duizend euro. Een vergelijkbaar beeld zien we als we alleen kijken naar de banen waarvan het bedrijf 1-op-1 koppelt met het SSB.

Bruto maandloon in middenklasse (tussen 1 000 en 5 000 euro) van alle banen bij KNB-leden

Euro's

Bron: CBS

Bruto maandloon in klasse van banen bij KNB-leden, 2014

Klasse	Alle banen	CAT 1	Klasse	Alle banen	CAT 1
	%			%	
0 tot 500	4,6	3,2	3500 tot 4000	5,9	5,9
500 tot 1000	2,2	1,3	4000 tot 4500	4,3	4,6
1000 tot 1500	2,7	2,0	4500 tot 5000	3,3	3,7
1500 tot 2000	6,4	4,9	5000 tot 5500	1,8	1,6
2000 tot 2500	28,5	28,5	5500 tot 6000	1,6	1,6
2500 tot 3000	25,3	29,7	6000 tot 6500	1,0	0,9
3000 tot 3500	9,8	10,0	> 6500	2,6	2,1
			Totaal	100	100

Bron: CBS

Leeftijd en geslacht

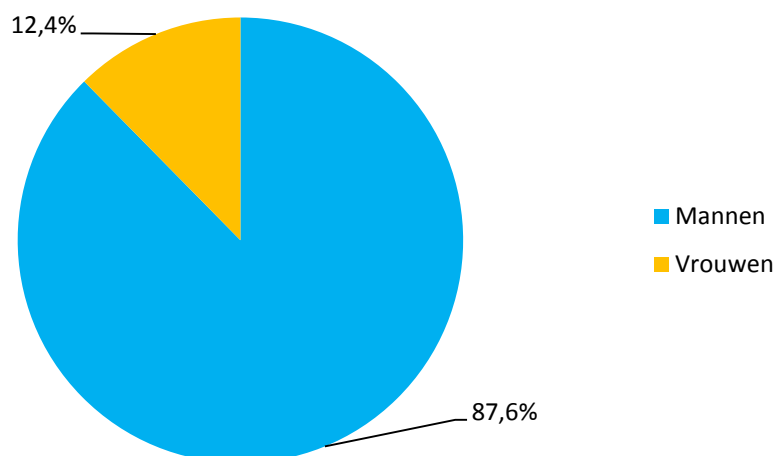
Ruim 87 Procent van alle medewerkers is man. Van alle medewerkers is het geslacht bekend. Bij bedrijven die 1-op-1 koppelen is 90 procent man en 10 procent vrouw.

Verdeling man/vrouw medewerkers KNB-leden, 2014

	Alle banen	CAT 1
	%	
Mannen	87,6	90,0
Vrouwen	12,4	10,0
Totaal	100	100

Bron: CBS

Verdeling man/vrouw medewerkers alle KNB-leden, 2014

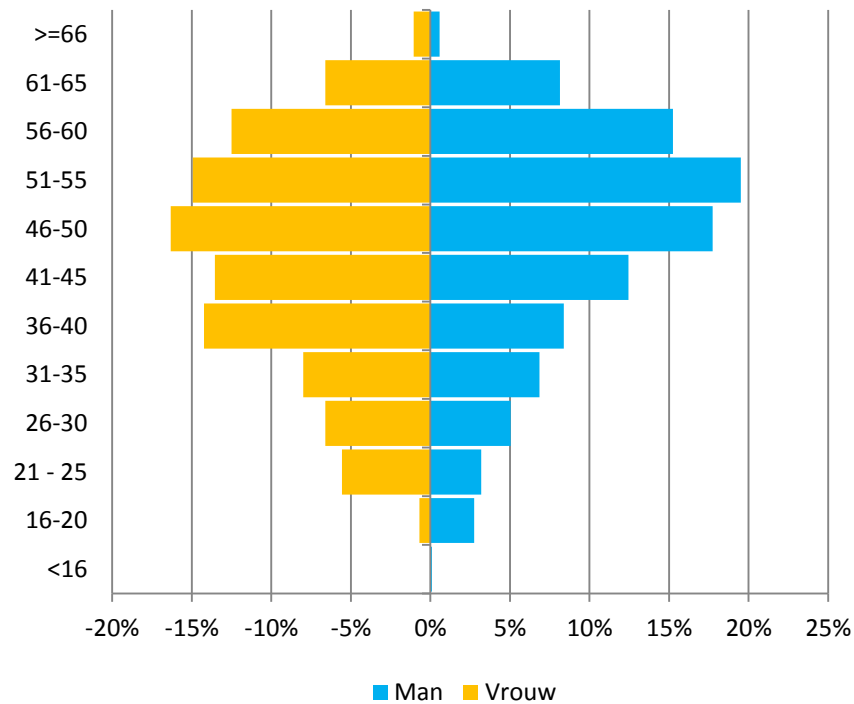

Bron: CBS

Er werken ongeveer 7 keer zoveel mannen als vrouwen bij de KNB-leden. De mannelijke medewerkers bij de KNB-leden zijn gemiddeld iets ouder dan de vrouwelijke medewerkers.

Verdeling naar leeftijd en geslacht medewerkers alle KNB-leden, 2014

Leeftijdklassen

Bron: CBS

Verdeling naar leeftijd en geslacht medewerkers alle KNB-leden, 2014

	Man	Vrouw
	2014	2014
Leeftijd	%	
<16	0	0
16-20	3	1
21 – 25	3	6
26-30	5	7
31-35	7	8
36-40	8	14
41-45	12	14
46-50	18	16
51-55	20	15
56-60	15	13
61-65	8	7
>=66	1	1
Totaal	100	100

Bron: CBS

Herkomstgroepering

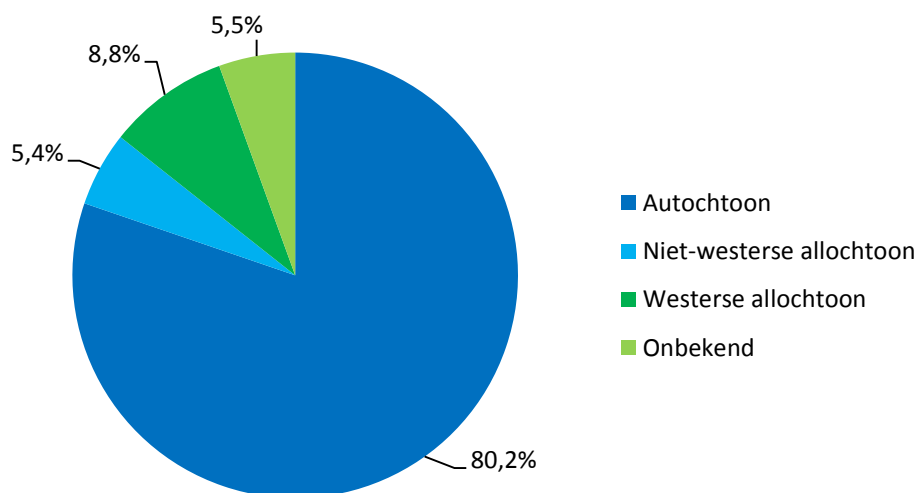
Ruim 80 procent van alle werknemers is autochtoon. Ruim 14 procent is allochtoon, waarvan bijna 9 procent van westerse afkomst. Van 5,5 procent is de herkomst onbekend. Bij bedrijven die 1-op-1 koppelen is een soortgelijk beeld te zien.

Herkomst medewerkers KNB-leden, 2014

	Alle banen	CAT 1
	%	
Autochtoon	80,2	78,7
Niet-westerse allochtoon	5,4	5,8
Westerse allochtoon	8,8	9,3
Onbekend	5,5	6,2
Totaal	100	100

Bron: CBS

Herkomst medewerkers alle KNB-leden, 2014

Bron: CBS

5. Milieu- en afvalvariabelen KNB leden

5.1 Statistische data

De uitkomsten voor de milieu- en afvalvariabelen zijn gebaseerd op gegevens uit het Elektronisch milieujaarverslag, ofwel het e-MJV. Het e-MJV is modulair opgebouwd. De modules gaan onder meer over watergebruik en waterlozingen, bedrijfsafvalstoffen en emissies in de lucht zoals die van kooldioxide, koolmonoxide, stikstofoxiden, zwaveloxiden. Berichtgevers kunnen verplicht worden om de gegevens van één of meerdere modules via een website te verstrekken zodra ze een opgavedrempel overschrijden.

5.2 Koppeling KNB – e-MJV

Berichtgevers die een opgave doen in het e-MJV hebben een NIC-nummer (National Identity Code) dat gekoppeld kan worden aan een KvK-nummer. Vrijwel alle KvK-nummers van de KNB-leden konden worden gekoppeld aan de NIC-nummers. Er zijn ook KNB-leden waarvan geen e-MJV informatie voorhanden is. Waarschijnlijk hebben zij geen opgaveplicht omdat ze onder de opgavedrempel vallen. Omdat CBS een betrouwbare uitspraak wil doen over alle leden, zijn bij de berekening van de uitkomsten in enkele gevallen waarden geraamd voor bedrijven zonder opgaveplicht. Hiervoor is gebruik gemaakt van de opgaven van leden die wel opgaveplichtig zijn.

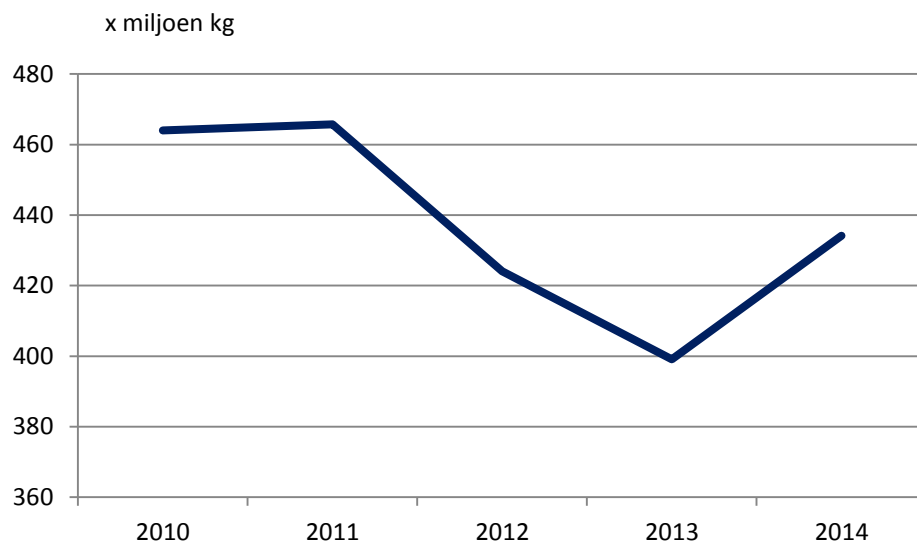
Onderzoek wees uit dat de resultaten niet voor elke variabele uit het e-MJV valide en publicabel zijn vanwege het gebrek aan voldoende bruikbare respons. De onderstaande variabelen zijn wel publicabel: watergebruik, waterlozing, bedrijfsafvalstoffen en emissie in de lucht van kooldioxide.

Als gevolg van een gebrek aan respons is bij de meeste variabelen de aandacht geconcentreerd op het meten van een ontwikkeling. De emissie van kooldioxide vormt hierop een uitzondering. Voor deze variabele zijn ook emissieniveaus beschikbaar.

Voor het ramen van indexreeksen is een panelmethode gehanteerd.

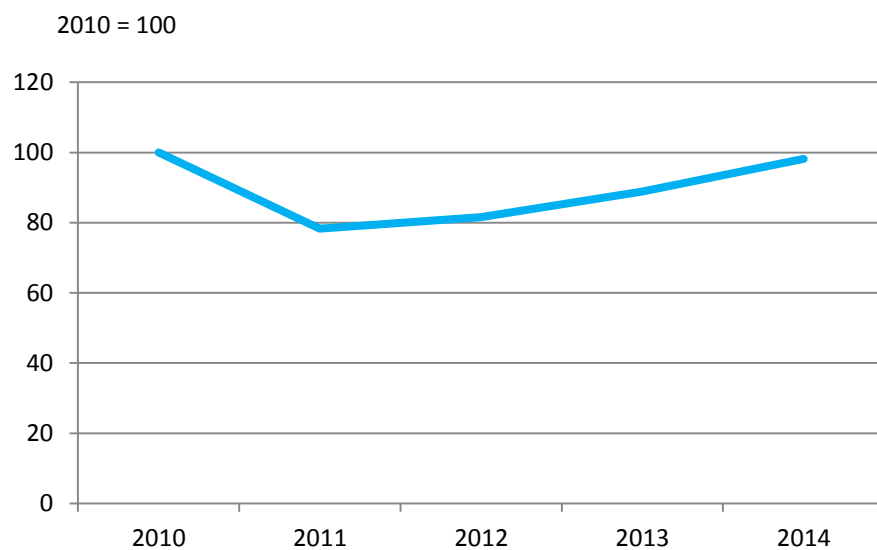
5.3 Uitkomsten

Emissie CO₂

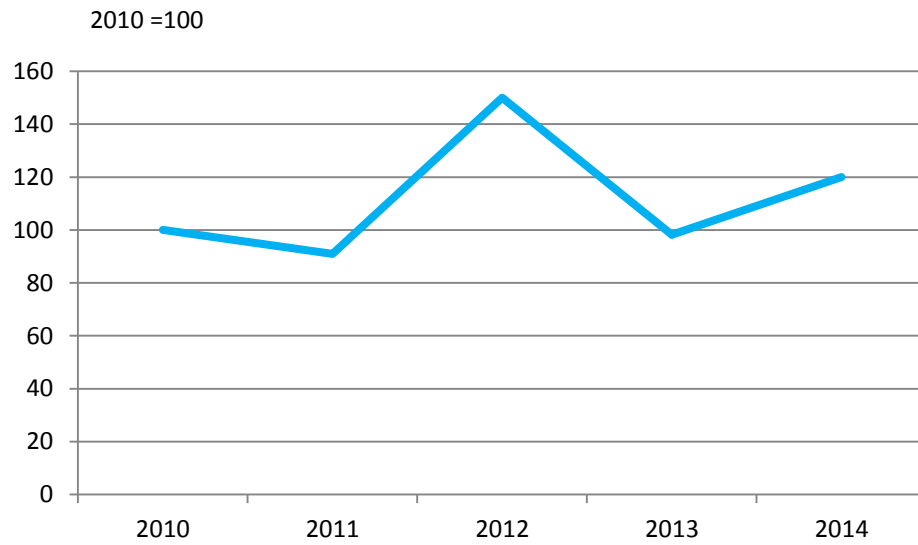
Bron: e-MJV

Watergebruik

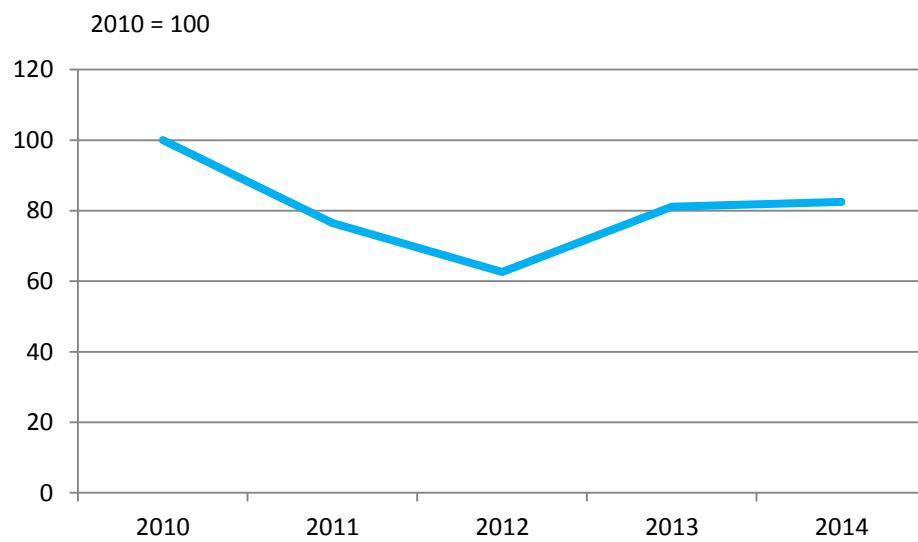
Bron: e-MJV

Watergebruik: leidingwater

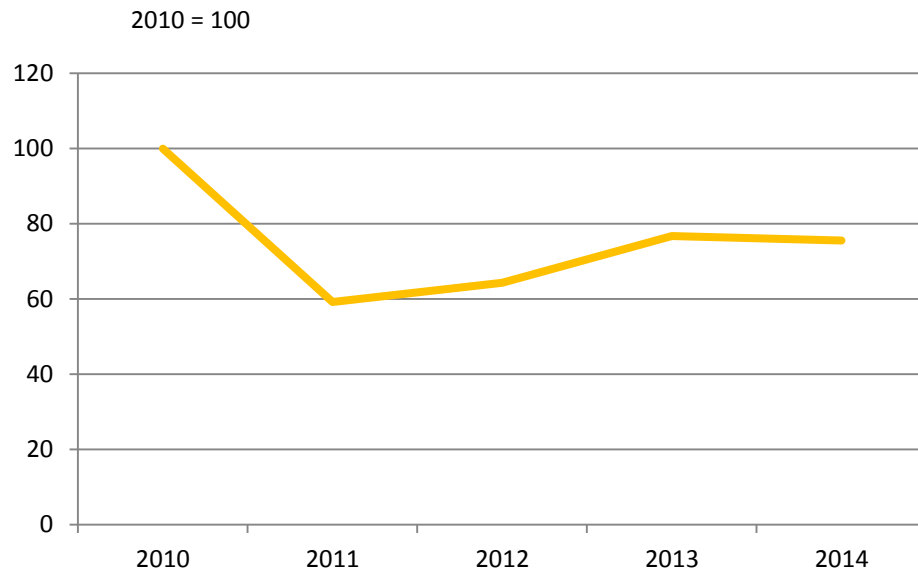
Bron: e-MJV

Watergebruik: grondwater

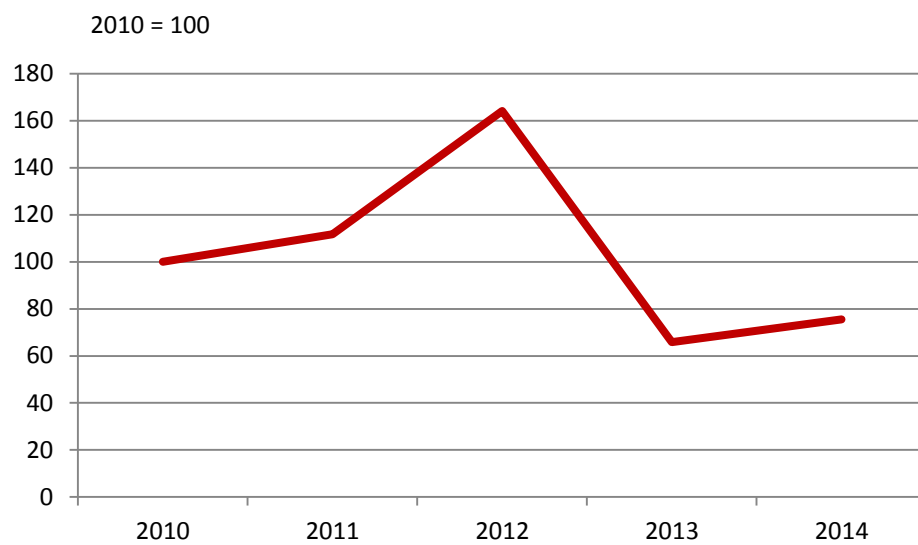
Bron: e-MJV

Waterlozing

Bron: e-MJV

Bedrijfsafvalstoffen

Bron: e-MJV

6. Energiegebruik KNB leden

6.1 Statistische data en methoden

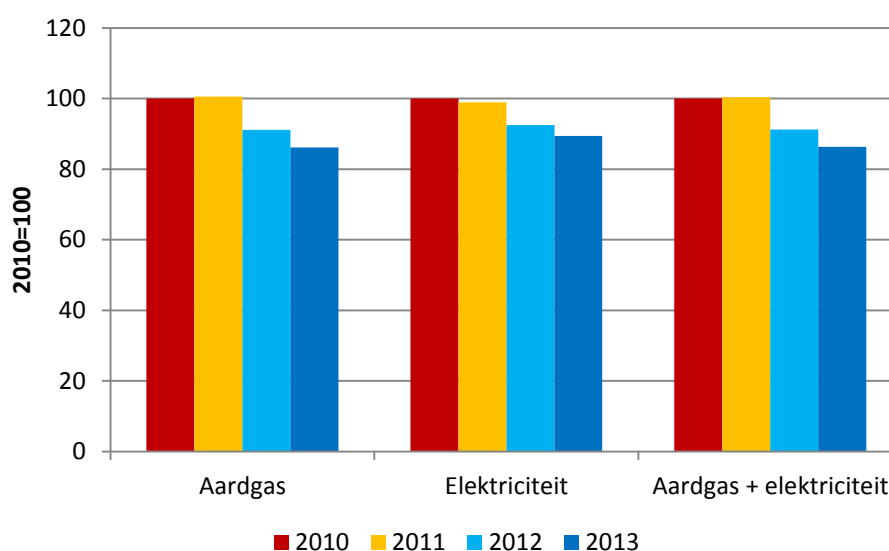
De gegevens over het verbruik van aardgas en elektriciteit zijn verkregen uit de klantenbestanden van de netwerkbedrijven. CBS gebruikt dit register voor het bepalen van het verbruik van aardgas en elektriciteit voor alle sectoren in Nederland tot op een laagregionaal niveau. Alle aansluitingen op het aardgas- en elektriciteitsnet zijn meegenomen in deze totalen.

Het verbruik van elektriciteit kan niet worden uitgesplitst in elektriciteit van hernieuwbare oorsprong en van fossiele oorsprong. De stroom wordt rechtstreeks van het net afgetapt en in principe is de landelijke verhouding tussen hernieuwbare en fossiele elektriciteit hiervoor van toepassing. Met andere woorden, het is met deze gegevensbron niet te achterhalen welke elektron van een windmolen komt en welke uit een kolencentrale.

6.2 Uitkomsten

Zowel het aardgas- als het elektriciteitsverbruik daalde tussen 2010 en 2013. Werd in 2010 nog 210 miljoen m³ aardgas verbruikt, in 2013 was dit 180 miljoen m³. Een vergelijkbare ontwikkeling is te zien bij het verbruik van elektriciteit. Het energiegebruik (aardgas plus elektriciteit) was in 2013 ongeveer 14 procent lager dan in 2010.

		2010	2011	2012	2013
Aardgas	Miljoen m ³	209,6	210,7	191,0	180,4
	PJ	6,63	6,67	6,04	5,71
Elektriciteit	Miljoen kWh	160,0	158,2	148,0	143,1
	PJ	0,58	0,57	0,53	0,52
Aardgas + elektriciteit	PJ	7,21	7,24	6,58	6,23
	2010=100	100	100	91	86

De tabel laat het energiegebruik van de KNB-leden zien. Dit is beperkt tot aardgas en elektriciteit omdat dit de toonaangevende energiedragers zijn. In enkele gevallen worden nog kleine hoeveelheden van bijvoorbeeld diesel of lpg gebruikt. Dit toevoegen leidt niet tot extra inzichten over de ontwikkeling van het energiegebruik. Dit is te zien aan het grote verschil tussen aardgas en elektriciteit uitgedrukt in de energetische waarde petajoule (PJ). Er wordt, in energetische termen, circa 10 keer meer aardgas gebruikt dan elektriciteit. Het verbruik van andere brandstoffen ligt nog circa een factor 10 lager.

Afkortingen

ABR	Algemeen Bedrijven Register
Beid	Bedrijfseenheid
BV	Besloten Vennootschap
CAT	Categorie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DGA	Directeur-groootaandeelhouder
DRT-Database	Directe Raming Totalen (database met onder meer fiscale data)
e-MJV	Elektronisch milieujaarverslag
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
JOJ	Jaar-Op-Jaar
PJ	Peta Joule
KOK	Kwartaal-Op-Kwartaal
KvK	Kamers van Koophandel
NV	Naamloze Vennootschap
SBI	StandaardBedrijfsIndeling
SSB	Sociaal Statistisch Bestand
VOF	Vennootschap Onder Firma
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening

Begrippen

Banen

Een expliciete of impliciete overeenkomst tussen een persoon en een in Nederland gevestigde economische eenheid om gedurende een bepaalde periode of tot nader order tegen beloning werk te verrichten. Naast banen van werknemers zijn er ook banen van zelfstandigen. In dat geval valt de persoon samen met de economische eenheid.

Werkzame personen

Alle personen die één of meerdere banen hebben als werknemer en/of zelfstandige bij een in Nederland gevestigde economische eenheid.

e-MJV

Elektronisch milieujaarverslag.

Omzet

Omzet exclusief btw. Omzet is inclusief productgebonden belastingen (bijv. accijnzen e.d.) en na aftrek van kortingen, bonussen, retouremballage en –zendingen. Wel meetellen: kosten vervoer, verpakkingen, emballage en deelfacturen op onderhanden werk.